



МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ“

ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**по покана за представяне на проектно предложение
чрез процедура за директно предоставяне на
безвъзмездна финансова помощ**

Приоритетна ос 2: „Регионална и местна достъпност“

Операция 2.2: „Информационна и комуникационна мрежа“

Схема за безвъзмездна финансова помощ:

**BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на
критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ
инфраструктура“**

Конкретен бенефициент:

**Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и
информационни системи“**

Бюджетна линия: BG161PO001/2.2-01/2011

Краен срок за кандидатстване: 19 април 2012 г.

Код по приоритетна тема:	10, 11
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	01, 05
Код по местонахождение:	BG – 264 общини в България

София, Декември 2011 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”	8
1.1.	Въведение	8
1.2.	Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:	9
1.3.	Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”	9
1.4.	Операция 2.2. „Информационна и комуникационна мрежа”	10
2.	СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”	12
2.1.	Цели на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	12
2.2.	Процедура за изпълнение на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	13
3.	ФИНАНСОВА РАМКА	13
3.1.	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата схема	13
3.2.	Финансов принос на бенефициента	14
4.	ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДНОСРОЧНА РАМКОВА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА И ПРОЕКТНИ ФИШОВЕ	14
4.1.	Конкретен бенефициент	15
4.1.1.	Партньорство и допустимост на партньорите	15
4.1.2.	Изпълнители от страна на Бенефициента	15
4.2.	Правила по отношение на проекти, генериращи приходи	15
4.3.	Режим на държавни помощи	16
4.4.	Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	19
4.4.1.	Продължителност	19
4.4.2.	Териториален обхват	19
4.4.3.	Допустими дейности за финансиране	19
4.4.4.	Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ	20
4.4.5.	Степен на готовност/зрялост на проекта	21
4.5.	Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема	23
4.6.	Недопустими разходи	26
5.	НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	27
5.1.	Съдържание на проектното предложение	28
5.1.1.	Формуляр за кандидатстване	28
5.1.2.	Списък на документите, които се прилагат към формуляра за кандидатстване	28
5.1.3.	Съпътстващи документи	29
5.2.	Как и къде се изпраща проектното предложение	30
5.3.	Допълнителна информация и разяснения	30
5.4.	Оценка на проектното предложение	31
5.5.	Уведомяване относно решението на Управляващия орган	34
5.6.	Процедура за сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	34

5.7.1.	Специфични условия за изпълнението на проектите	35
5.7.2.	Окончателен размер на финансирането, предоставено от Договарящия орган 35	
5.7.3.	Невъзможност да се изпълнят целите на проекта	35
5.7.4.	Промени в договора и бюджета	35
5.7.5.	Плащания.....	36
5.7.6.	Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати	37
5.7.7.	Отчитане на проектите.....	37
5.7.8.	Публичност	37
5.7.	Списък на приложенията	38

Обяснителни бележки

Анекс	Документ, с който се изменят или допълват условията на сключения вече договор
Безвъзмездна финансова помощ	Без да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евратом) No 1605/2002г., това са средства, предоставени от ОП "Регионално развитие", включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.
Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл.2, ал. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006г. - публичен или частен стопански субект, организация или предприятие, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 107 от Договора за създаване на ЕО бенефициентите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Възстановим данък добавена стойност	Сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по Закона за данък върху добавената стойност, включително когато, като е имало това право, не го е упражнило по реда на закона.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между Ръководителя на Договарящия орган и бенефициент, за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Допустими разходи	Разходите, които могат да бъдат приети като разрешени по един проект по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г..
Кандидат	Водеща организация, която разработва проектно предложение с цел бъдещо изпълнение на одобрения проект.
Критерии за допустимост на кандидатите	Критерии относно кандидатите, които могат да бъдат бенефициенти по конкретната безвъзмездна финансова помощ.
Критерии за допустимост на проектите дейности	Изисквания, които се отнасят до видовете дейности, предвидени за изпълнение в рамките на проектите предложения, които отговарят на приоритетите и целите на конкретната безвъзмездна финансова помощ, както и на правилата и законодателството в областта на държавните помощи.
Критерии за оценка на проектите предложения	Критерии, изготвени и одобрени от Управляващия орган, съобразени с критериите за подбор на проекти на ниво операции, одобрени от Комитета за наблюдение по съответната оперативна програма, създаден с Постановление № 182 на Министерския съвет от 2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, в съответствие с които се извършват оценката и изборът на проекти, които да бъдат съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Недопустими разходи	Разходи, които не могат да бъдат приети като допустими по проект и не могат да бъдат включени в искане за плащане по смисъла на

	ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на общностното и/или националното законодателства, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз и/или националния бюджет, като отчете неоправдан разход.
Одитен орган	Структурата, която е функционално независима от Управляващия орган и Сертифициращия орган и е отговорна за проверката на ефективното функциониране на системите за управление и контрол.
Оперативна програма	Документ, представен от държава-членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на Структурните фондове и Кохезионния фонд.
Операция	Проект или група от проекти, избрани от Управляващия орган на съответната Оперативна програма или от друго звено под негова отговорност, съгласно критерии, определени от Комитета за наблюдение, и изпълняван/и от един или повече бенефициенти, с оглед постигане целите на Приоритетното направление, в рамките на което се изпълнява/т.
Оценителна комисия	Комисия, сформирана от най-малко трима членове, които притежават необходимата квалификация и професионална компетентност за предоставяне на обосновано становище по проектните предложения.
Оценка на административното съответствие	Етап от оценката на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното представяне на проектното предложение.
Оценка на допустимостта	Етап от оценката на проектното предложение, при който оценяването се извършва чрез прилагане на критериите за допустимост на кандидатите и на проектните дейности.
Покана за набиране на проектни предложения	Обществена покана от страна на Управляващия орган, адресирана към ясно дефинирани категории кандидати (потенциални бенефициенти), с цел те да разработят проектни предложения в рамките на специфична операция.
Приоритетна ос	Една от целите на стратегията в оперативна програма, която включва група операции, които са свързани и имат специфични измерими цели.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено-измерими резултати.
Проекти, генериращи приходи	Всяка дейност, която включва инвестиция в инфраструктура, чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите или всяка дейност, която включва продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или всяко друго предоставяне на услуги срещу заплащане (чл. 55 от Регламент 1083/11.07.2006 г.).
Проектно предложение	Предложение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на определен проект, включващо формуляр за кандидатстване и други придружителни документи.
Публични органи	Бюджетни предприятия съгласно параграф 1, т.1 от

	Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.
Сертифициращ орган	Структурата, отговорна за сертифициране на разходите по всяка оперативна програма и за подготвяне и изпращане на ЕК на сертифицирана декларация за разходите и искане за плащане по всяка оперативна програма.
Схема за безвъзмездна финансова помощ	Това е общоприетото название на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма. В настоящите изисквания безвъзмездна финансова помощ и схема за безвъзмездна финансова помощ се използват като синоними.
Техническа и финансова оценка	Оценка по същество на проектните предложения, която се извършва в съответствие с критериите за оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на Оперативната програма.
Управляващ орган	Структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативната програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

Списък на съкращенията

ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейският социален фонд
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите.
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие"2007-2013г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СМР	Строително-монтажни работи

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”

1.1. Въведение

Оперативната програма „Регионално развитие” 2007-2013 (ОПРР) представлява единна оперативна програма за всичките шест района в България, които са избираеми за финансиране по цел „Сближаване” на политиката за сближаване на ЕС. ОПРР е разработена в съответствие с целите на Европейския съюз, определени в Стратегическите насоки за сближаване на Общността за периода 2007-2013 година. Също така, ОПРР е в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка на Република България и с Националната програма за реформи. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят устойчивото развитие чрез укрепване на растежа, конкурентоспособността и заетостта, социалното включване, както и опазване качеството на околната среда.

Оперативна програма „Регионално развитие” за периода 2007-2013 г. трябва да изпълни следните средносрочни цели:

Обща цел на програмата

- ☞ Подобряване качеството на живот и работната среда с по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие.

Специфични цели на програмата

- ☞ Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличават възможности за просперитет и развитие.
- ☞ Осигуряване на по-добър достъп до пътни, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони.
- ☞ Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, диверсифицирани, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.
- ☞ Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политики за регионално развитие.

ОП „Регионално развитие” поставя стратегически акцент върху ограничен брой въпроси в отговор на потребността от изпълнение на целите на ЕС за постигане на растеж и трудова заетост в светлината на подновената Лисабонска стратегия, чрез използване на инструментите на политиката за сближаване и Стратегическите насоки на Общността за сближаване 2007–2013. Акцентът се поставя върху избрана комбинация от няколко стратегически области, попадащи главно в обхвата на първите основни насоки.

- ☞ ***Стратегията** на ОПРР е да се повиши конкурентоспособността и привлекателността на регионите и общините и да се намалят различията между и особено в рамките на шестте района за планиране на ниво NUTS II посредством подобряване на индустриалната, жилищната, социалната, екологичната и културна среда на градските райони и достъпността на селските райони по отношение на пътните, информационните и комуникационни, както и енергийните мрежи.*

Стратегията ще бъде изпълнена посредством пет приоритетни оси, както следва:

- Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие
- Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност
- Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма
- Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество
- Приоритетна ос 5: Техническа помощ

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Управляващ орган на ОПРР е Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие” в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР, съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006г.

Договарящ орган на ОПРР - Управляващият орган е и Договарящ орган, по смисъла на ПМС №121/2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз, (обн. ДВ, бр.45/07 г.).

Комитет за наблюдение на ОПРР одобрява критериите за избор на операции по ОПРР, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и други функции, произтичащи от Регламент (ЕО) 1083/2006г. и ПМС №182 / 21.07.2006 г.

Сертифициращ орган е Дирекция „Национален фонд” в Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитен орган е ИА „Одит на средствата от ЕС” към Министъра на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Одитният орган е отговорен за извършване на одити, за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Функциите на структурата се изпълняват от дирекции „Програмиране на средствата от ЕС”, дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС” и „Информация и системи за управление на средствата от ЕС”.

1.3. Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”

Настоящите насоки за кандидатстване по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.2-01/2010 „Подкрепа за изграждане на широколентови връзки към градските периферии и по-слабо урбанизираните територии и селски райони” са в рамките на Приоритетна ос 2 на ОПРР: Регионална и местна достъпност.

Приоритетна ос 2 попада в обхвата на сферата на действие на ЕФРР, посочена в чл.3.2 (б) от Регламент 1080/2006г.

Тази приоритетна ос е в подкрепа на изпълнението на два от приоритетите на НСРР: Приоритет 1 „Подобряване на базисната инфраструктура” и Приоритет 4 „Подкрепа за балансирано териториално развитие”, като се съгласува и допълва с ОП „Транспорт”, ОП „Административен капацитет” и Програмата за развитие на селските райони.

Целта на приоритетна ос 2 е да се подобри качеството на живот и работна среда чрез по-добър достъп и създаване на нови възможности за повишаване на регионалната конкурентоспособност и устойчивото развитие. Това ще бъде постигнато чрез подобряване на инфраструктура, свързана с транспортните, комуникационните, информационните и газоснабдителните мрежи.

Обединяването на територията на страната чрез по-добра достъпност и мобилност се явява фактор от решаващо значение за повишаване на регионалната конкурентоспособност, развитието и създаването на работни места. Тази интеграция е силно зависима от няколко основни инфраструктури – второкласните пътища, телекомуникациите и газоразпределителната мрежа.

Информационните и комуникационни технологии предлагат нови възможности за регионите като оказват влияние върху териториалното разпределение на икономическите дейности. С тяхна помощ могат да се преодолеят „бариерата на разстоянията” и проблемите на

отдалечените региони, типични за много периферни територии. Разрешаването на проблема с изостаналостта по отношение на технологичния напредък, икономиката, базирана на знанието, и информационното общество, е въпрос от изключително значение за развитието на националния и регионален потенциал, за да се навакса пропуснатото през следващото десетилетие. Възможностите на съвременната широколентова инфраструктура предлагат предимства за бизнеса, потребителите на публични услуги и домакинствата.

Ускорените темпове на развитие на инфраструктурата и достъпът до телекомуникации в големите градове спрямо средно големите градове и в още по-голяма степен спрямо малките населени места, води до задълбочаване на териториалните различия в използването на информационни и телекомуникационни технологии (ИКТ), което от своя страна се отразява на регионалния икономически растеж и конкурентоспособност. Отпусканите обществени средства за развитието в областта на електронните комуникации добива изключителна важност за преодоляване на регионалните различия в достъпа до електронни услуги и за развитието на информационно общество. Ниската степен на навлизане на този вид услуги може да се обясни с ограничения пазар и съответно с ниското ниво на инвестиции, което в слабо урбанизираните и отдалечени региони е близо до критичния минимум.

За осигуряването на условия за разширяване на навлизането на ИКТ извън големите градове трябва да се следват взаимосвързани политики, целящи постигане на:

- **Достъпност като наличие/възможност** – широколентовият достъп да бъде приоритетно развиван и подпомаган като максимално достъпен за гражданите, малкия и среден бизнес. Широколентовите мрежи за достъп да се развиват целенасочено и по начин, позволяващ масовото им използване и преодоляването на „цифровото разделение”.
- **Достъпност като цена** – конкуренция и/или субсидиране са факторите, които ще осигурят широк достъп до технологиите. Цените на линии, компютри и други свързващи устройства и широколентовите услуги трябва да са достъпни за крайния потребител.
- **Интернет свързаност** – използването на интернет и съответно съдържанието и услугите, предоставяни с негова помощ да бъдат основна приложна цел на широколентовия достъп.
- **ИТ умения** – насърчаването на ИТ умения чрез стимули и образователни/обучителни програми следва да подкрепя развитието на приложения/услуги и да стимулира търсенето на устройства и високоскоростни широколентови връзки.
- **Киберсигурност** – да бъде приоритет за развитието на широколентовия достъп, тъй като тя дава необходимото доверие за ефективно използване на съответните услуги с най-голям ефект върху развитието на бизнеса и услугите за гражданите.

1.4. Операция 2.2. „Информационна и комуникационна мрежа”

Основна цел на операцията е да се осигури достъп до широколентова инфраструктура на администрацията, бизнеса и населението в икономически непривлекателни райони в прехода към информационно общество.

Въпреки че цифровата опорна мрежа на страната е вече изградена, все още предстои много работа, за да се цифровизира напълно мрежата на местно ниво в периферните части на градските и селските райони. Това е особено важно за развитието на съвременните телекомуникации. Достъпът до интернет на национално ниво показва значително подобрение през последната година по отношение на свързаност, скорост и достъпност на цената. Най-критично е бавното развитие на достъпа до мрежите в по-слабо урбанизираните райони, където през последните години липсва подобрение в сравнение с останалите показатели. Това се отнася до разпространението на ISDN, достъпа до кабелен и мобилен интернет на територията на цялата страна, както и свързаните с това високи разходи и ниската степен на използване на персонални компютри от домакинствата.

Въвеждането на нови информационни и комуникационни технологии е и важно средство за

предотвратяване на отрицателните промени в демографската структура чрез създаване на възможности за привличане на висококвалифицирани хора, занимаващи се с нововъведения и консултантски услуги в прилежащите крайградски и селски райони.

През септември 2009 г. Европейската комисия прие Насоки за прилагането на правилата за държавна помощ от Договора за ЕО към публичното финансиране на широколентови мрежи. В насоките се предлага ясна и предвидима рамка, която да подпомогне държавите-членки при ускоряването изграждането и разширяването на широколентови мрежи. Насоките съдържат и специални разпоредби относно навлизането на мрежи за достъп от следващо поколение, които дават възможност публичните финансови средства да подсилват инвестициите в този стратегически сектор, без да се предизвиква неправомерно нарушаване на конкуренцията.

Първата крачка на България в тази посока е създадената Национална стратегия за развитие на широколентовия достъп в Р България, която е приета от Министерски съвет през месец ноември 2009 год. Националната стратегия дава визията, основните цели и насоки за осигуряване на разпространението, достъпността и пропагандирането на ползите от широколентовия достъп като ключов фактор за преодоляване на „цифровото разделение“ между регионите на страната.

Реализирането на Националната стратегия ще се осъществява поетапно, съобразено с наличния финансов ресурс, насочен за постигане на целите, заложи в нея

Въпреки че е нормално да се очаква пазарните механизми да стимулират и допринесат в голяма степен за осигуряване изграждането на основните телекомуникационни инфраструктури от национално значение, в действителност съществуват значителни пропуски по отношение на местната свързаност с такива инфраструктури и произтичащата от това липса на предоставяне на услуги за населението. Това се отнася в най-голяма степен за слабо населените и икономически неразвити, както и за земеделските райони на страната, където не винаги е икономически обосновано за частния сектор да се инвестира в изграждане на електронно съобщителни (комуникационни) инфраструктури, както и за развитие на информационни и комуникационни услуги. Тези населени места са разположени в „бялата“ и „сивата“ зони, съгласно класификацията в насоките на Европейската комисия за прилагане на държавна помощ.

Именно тази невъзможност чисто пазарните механизми, самостоятелно и автоматично да осигурят изграждането на електронно-съобщителна инфраструктура за широколентов достъп, респективно широколентови услуги своевременно, на достъпни цени, на всички граждани независимо от географското им местоположение на територията на страната, обуславя необходимостта от държавна намеса, за да се защити обществения интерес.

В този смисъл, тази операция ще подкрепя завършването на модернизацията на преносната телекомуникационна мрежа, разширяването на местната телекомуникационна мрежа и бъдещата цифровизация на тази мрежа в слабо населените и икономически неразвити, както и в земеделските райони на страната (разположени в „бяла“ и „сива“ зона). За постигане на по-висока ефективност на инвестицията е от съществено значение да бъде покрит по-голям брой население в рамките на проектите, финансирани със средства по ОПРР. Освен това е за предпочитане инвестицията да бъде реализирана в райони, където наред с горните условия, съществуват кумулативно и други благоприятни предпоставки:

- ✓ наличие на обществени институции като предпоставка за активни обществени и социални отношения (училища, болнични заведения, читалища и др.);
- ✓ наличие на икономическа активност или предпоставки за възникване на такава (туризъм, селскостопанска дейност и др.);
- ✓ наличие на проявено желание или готовност в населението за ползване на широколентови услуги;
- ✓ наличие на възможности за реализиране на успешни форми на публично частно партньорство.

Спазването на тези съображения е важно, за да се осигури необходимата икономическа

мотивация за частния бизнес, който като използва в режим на „отворен достъп“ изградената от държавата инфраструктура да развие и предоставя съответните широколентови услуги.

След селекцията на подходящите региони за включване в проектите, финансирани със средства по ОПРР ще бъде изградена широколентова им свързаност към съществуващите опорни комуникационни мрежи за широколентов достъп с национално значение. В рамките на този процес ще се изгради инфраструктура от областните или общински градове, до които достига съществуващата вече опорна широколентова инфраструктура и през средноголеми и по-малки населени места ще се достигне до общините и техните съставни населени места, избрани за включване в проектите. За постигане на горните цели ще бъдат прилагани технологично неутрални проектни решения. По принцип, подкрепата ще се ограничава до инфраструктура, т.е. инсталации (широколентови оптични трасета, канали, мачти, безжичен пренос) и оборудване, достъпно за всички оператори и доставчици на услуги. На всички оператори ще бъде осигурен достъп към инфраструктурата при равни условия.

Подкрепата ще бъде осъществявана съгласно държавната информационна и телекомуникационна политика, основана на „е-Европа“, като се отчитат насоките за критериите и начините на изпълнение на Структурните фондове, за развитието на електронните комуникации (SEC (2003) 895 от 28 юли 2003 г.).

2. СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ „ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ НА КРИТИЧНА, ЗАЩИТЕНА, СИГУРНА И НАДЕЖДНА ОБЩЕСТВЕНА ИКТ ИНФРАСТРУКТУРА”

2.1. Цели на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Основната цел на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е изграждане на широколентови връзки към градските периферии и по-слабо урбанизирани територии и селски райони и развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена инфраструктура като предпоставка за осигуряване на по-високо качество на живот и нови възможности за икономическо и социално развитие.

Конкретни цели:

- Да се създадат условия за изграждане на устойчиви комуникационни инфраструктури, предоставящи свързаност до големите, средноголемите и отдалечените населени места.
- Да се стимулира социалното сближаване, чрез осигуряване на достъп до on-line услуги на хората, живеещи в слабо населените и отдалечени райони, като по този начин се преодолеят тенденциите за изолирането на тази част от населението от обществения и културен живот на страната.
- Да се повиши доверието в интернет, чрез налагане на норми за сигурност и поведение, отговарящи на бизнес стандартите.
- Да се улесни и стимулира използването на широколентовия достъп от бизнеса за въвеждането на нови бизнес стратегии и предоставянето на нови услуги на крайните потребители.

Индикатори, посредством които се измерва постигането на целта на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

- Население, обхванато от широколентов достъп (%)
- Допълнително население, обхванато от широколентов достъп (%)
- Степен на покритие на територията на страната с широколентов достъп (%);

- Степен на проникване на широколентов достъп в избраните райони (%);
- Изградени километри широколентова електронно-съобщителна мрежа;
- Брой изградени релейни участъци;
- Километри изградени радио-релейни линии;
- Брой спътникови станции;
- Брой специализирани съоръжения или километри свързаност при използване на алтернативни комуникационни технологии;

2.2. Процедура за изпълнение на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Процедурата за изпълнение на настоящата схема е **процедура за директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл.6 (1), т.2 на ПМС №121/ 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съ-финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС и Вътрешните правила за провеждане на процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретен бенефициент по ОПРР 2007-2013 г.

Съгласно чл.34 ал.1 от ПМС No.121/31.05.2007г. процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е тази, при която проектно предложение може да подаде само кандидат, който изрично е посочен в съответната оперативна програма като конкретен бенефициент на помощта.

Това са предимно случаите, в които една организация/институция/орган притежава изключителна компетентност в областта на конкретната дейност, или е единствената организация, която оперира или има възможност да оперира в сферата на тази дейност.

Конкретен бенефициент по настоящата схема е **Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“**.

3. ФИНАНСОВА РАМКА

3.1. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата схема

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата схема е както следва:

Бюджетна линия	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (100%)	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Финансиране от националния бюджет (15%)
BG161PO001/2.2-01/2011	39 147 764,20 лева	33 275 599,57 лева	5 872 164,63 лева
	20 015 934 евро	17 013 543,90 евро	3 002 390,10 евро

Размер на безвъзмездната финансова помощ по проектното предложение към настоящата схема:

За проектното предложение, което може да бъде финансирано по настоящата схема, важат следните размери на минимална и максимална стойност на безвъзмездна финансова помощ (100%):

- минимална сума на безвъзмездната финансова помощ: НП
- максимална сума на безвъзмездната финансова помощ : **39 147 764,20 лв.**



Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло горепосочената сума, в случай че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс или представеното проектно предложение не отговаря на изискванията.

С безвъзмездната финансова помощ по схемата се финансират само допустими разходи до размера на финансовия дефицит по проекта, изчислен във финансовия анализ.

3.2. Финансов принос на бенефициента

ВАЖНО!!!

БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО СХЕМАТА Е ДО РАЗМЕРА НА СУМАТА ПО РЕШЕНИЕТО¹ СЪГЛАСНО ПРЕДСТАВЕНИЯ ФИНАНСОВ АНАЛИЗ, НО НЕ ПОВЕЧЕ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ В ТАБЛИЦАТА ПО-ГОРЕ СТОЙНОСТИ. В ТОЗИ СЛУЧАЙ БЕНЕФИЦИЕНТЪТ СЛЕДВА ДА ОСИГУРИ СОБСТВЕН ПРИНОС В РАЗМЕР НА РАЗЛИКАТА МЕЖДУ ОБЩАТА СТОЙНОСТ НА ПРОЕКТА И РАЗМЕРА НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ОПРР (100%).

Собственият принос от кандидата може да бъде осигурен за целия период на изпълнение на проекта от различни източници, собствени приходи на общината, заем от банка или друга финансова институция и други. Размерът и източниците на финансиране на собственото участие на бенефициента, следва да бъдат отразени във финансовия анализ и в анализа на финансовата устойчивост, изготвени за проекта.

При подаване на проектното предложение кандидатът трябва да удостовери, че:

- разполага с достатъчно налични финансови ресурси за покриване на първоначалните допустими разходи по проекта, преди средствата да му бъдат възстановени от ОПРР;
- разполага с финансови ресурси от други източници за покриване на допустимите разходи по проекта, които няма да бъдат финансирани от ОПРР, вкл. собствения принос;
- разполага с финансови ресурси от други източници за покриване на недопустимите разходи, присъщи и необходими за изпълнението на проекта.

Като доказателство за изпълнение на горепосочените изисквания кандидатът следва да представи копие (заверено „Вярно с оригинала“) на един или повече от следните документи:

- договор за заем от банка
- документ, удостоверяващ получаването на заем от Министерство на финансите или друга публична институция
- документ, удостоверяващ осигурено финансиране от държавния бюджет;
- документ, удостоверяващ одобрен заем от ЕИБ или друга международна финансова институция или доказващ наличието на такова съгласие;

4. ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА СРЕДНОСРОЧНА РАМКОВА ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА И ПРОЕКТНИ ФИШОВЕ

Настоящите Изисквания за кандидатстване определят правилата за представяне и изпълнение на проект съгласно процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл.6 ал.1, т.2 и чл.34 (1) и (2) на ПМС № 121/ 31.05.2007 г., Вътрешните правила за работа на оценителни комисии за оценяване на проекти по ОПРР

¹ Съгласно Указанията за проекти, генериращи приходи (Приложение й).

и Вътрешните правила на Управляващия орган за провеждане на процедури за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретен бенефициент по ОПРР.

4.1. Конкретен бенефициент

Конкретен бенефициент по настоящата схема по смисъла на §1, т. 9 от Допълнителни разпоредби на ПМС 121/2007, е **Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи” (ИА „ЕСМИС”)**.

4.1.1. Партньорство и допустимост на партньорите

По настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ не се допуска участието на партньори.

4.1.2. Изпълнители от страна на Бенефициента

Бенефициентът има право да възложи изпълнението на дейностите по проекта на изпълнители. Изпълнителите от страна на конкретния бенефициент не са партньори и изборът им следва да се осъществи съгласно Закона за обществените поръчки и съответните подзаконов нормативни актове.

Договарящият орган ще осъществява предварителен, текущ и последващ контрол за спазване от страна на Бенефициента на процедурите за определяне на изпълнител. При представяне на искане от страна на Бенефициента за междинно или окончателно плащане Договорящият орган ще извършва проверка на процедурите за определяне на изпълнител, с оглед признаване на разходите за съответната дейност, възложена на изпълнител.

В случай че се констатира нередности при провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки или при изпълнението на договорите с изпълнителите, Договорящият орган си запазва правото да наложи финансови корекции, да откаже възстановяване на средства или да изиска от бенефициента връщане на вече платени средства за разходите, направени в резултат на процедура, проведена по незаконосъобразен начин.

4.2. Правила по отношение на проекти, генериращи приходи

За „проект генериращ приходи” по смисъла на чл. 55 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999, **стойността на допустимите разходи не следва да надвишава разликата между текущата стойност на инвестиционните разходи и текущата стойност на нетните приходи от инвестицията за референтния период на инвестицията.**

Проект, генериращ приходи е този проект, който включва инвестиция в инфраструктура, чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите, или генерира приходи през периода на неговото изпълнение, както и през съответния последващ референтен период.

Частта от допустимите разходи по проекта, която отговаря на нивото на финансовия дефицит, е конкретният размер на БФП, която бенефициентът може да получи от оперативната програма, но той **не може да надвишава предвидения максимален размер на безвъзмездната помощ по настоящата схема.** За нуждите на изчисляването на генерирането или негенерирането на приходи, разходите за подготовка на инвестиционния проект се считат за част от инвестиционните разходи.

Когато обективно не е възможно да се оценят предварително приходите, нетните приходи, генерирани в рамките на 5 години след приключването на проекта, се приспадат от разходите за проекта, които са декларирани към Европейската комисия и следва да се възстановят от Бенефициента.

Имайки предвид, че крайната цел на финансовия анализ е 1) да заключи дали даден проект генерира приходи и 2) да определи размера на тези приходи, бенефициентът следва да използва „Ръководство за анализ разходи-ползи на инвестиционните проекти“ на ЕК от 16.06.2008 г. („Guide to cost-benefit analysis of investment projects“) в частта му „Финансов анализ“, публикуван на интернет страница: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm.

Основна цел на финансовия анализ е:

- 1) да докаже дали даден проект се нуждае от безвъзмездно финансиране (т.е. да оцени дали е печеливш от финансова гледна точка (*financial profitability*))
- 2) при наличие на такава нужда – да изчисли и да докаже размера на необходимото безвъзмездно финансиране и
- 3) да провери финансовата устойчивост (*financial sustainability*) на проекта.

Параметрите, които трябва да бъдат изчислени при изготвянето на финансовия анализ са:

- финансова нетна настояща стойност на инвестиционните разходи (ФННС/ИР (*financial net value of investment costs – FNP/IC*)) и финансова нетна настояща стойност на капитала ФННС/К (*financial net present value of the capital – FNPV/IC*);
- финансова норма на възвращаемост на инвестиционните разходи (ФВНВ/ИР (*financial internal rate of return of investment costs – FIRR/IC*)) и финансова вътрешна норма на възвращаемост на капитала ФВНВ/К (*financial internal rate of return of the capital – FIRR/C*);
- финансовия дефицит (*funding gap rate*);
- „сумата по решението“ (*decision amount*) и
- размера на безвъзмездната финансова помощ (EU grant rate).

Финансовият анализ следва да се изготви като се използва метода на дисконтираните парични потоци (*discounted cash flows*).

ВАЖНО!

При изготвяне на проектното си предложение, Конкретният бенефициент следва да се съобрази с Указанията на УО на ОПРР за проекти, генериращи приходи (Приложение Й-1), както и с Инструкцията от Сертифициращия орган във връзка с проекти, генериращи приходи и прилагането на чл.55 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. (Приложение Й-2)

4.3. Режим на държавни помощи

Съществува **обща забрана за предоставянето на държавни помощи**².

Държавна помощ е всяка помощ, предоставена от държавата или общината или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки, или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите-членки на ЕС. "Предприятие" по смисъла на чл. 107 от

² Чл. 107 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

Договора за функциониране на ЕС е всяка структура, ангажирана със стопанска дейност, независимо от правния ѝ статут и начина ѝ на финансиране³.

Намесата на държавата чрез предоставяне на държавна помощ не следва да измества пазарната инициатива и да нарушава конкуренцията по какъвто и да е начин.

Безвъзмездната финансова помощ по настоящата схема подлежи на нотификация пред ЕК съгласно чл. 108, т. 3 от Договора за функциониране на ЕС. В тази връзка към схемата са приложими Насоките на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококолентови мрежи (Официален вестник на ЕС С 235, 30.9.2009, стр.7) и при изготвянето на проектното предложение конкретният бенефициент трябва да се съобрази с тях. В допълнение следва да се има предвид, че **безвъзмездната финансова помощ ще бъде предоставена на конкретния бенефициент само след одобрение на помощта от страна на ЕК и при условията в Решението на ЕК.**

Безвъзмездната помощ по настоящата схема ще бъде съобразена с класификацията на Европейската комисия от Насоките на Общността за прилагане на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококолентови мрежи, където са дефинирани три типа райони в зависимост от вече съществуващото равнище на ширококолентов достъп, а именно:

- „Бели райони“ – насърчаване на целите за регионално сближаване и икономическо развитие

В така наречените „бели райони“ не съществува инфраструктура за ширококолентов достъп или няма вероятност такава да бъде развита в близко бъдеще (в период от три години). За тяхното покриване с ширококолентова мрежа се счита, че е нужна държавна подкрепа.

- „Сиви райони“ – необходимост от по-подробна оценка

В „сивите райони“ съществува само един доставчик на ширококолентов достъп. Монополното предоставяне на услуги може да се отрази на качеството на обслужването или на цената. От друга страна в райони, където съществува само един доставчик на ширококолентов достъп, по правило субсидиите за изграждането на алтернативна мрежа могат да нарушат пазарната динамика. Следователно в тези „сиви райони“ се налага по-подробен анализ и внимателна оценка на съвместимостта по отношение на държавната подкрепа за разгръщането на ширококолентови мрежи.

- „Черни райони“ – не е необходима държавна намеса

В „черните райони“ има два или повече доставчика на ширококолентов достъп, а ширококолентовите услуги се предоставят при конкурентни условия, т.е. няма пазарна неефективност. Съответно полето за държавна намеса, която да доведе до допълнителни ползи тук е ограничено. Държавната подкрепа за финансиране изграждането на допълнителна ширококолентова инфраструктура ще доведе до неприемливо нарушаване на конкуренцията и изтласкването от пазара на частните инвеститори.

Безвъзмездната финансова помощ по настоящата схема ще се предоставя при съблюдаване на законодателството в областта на обществените поръчки и защита на конкуренцията, включително и законодателството по държавните помощи.

УО осъществява предварителен и последващ контрол за спазването на правилата и процедурите по държавните помощи в ЕС и в Република България при подготовка на настоящата покана и при провеждане на процедурата за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като разглежда структурата и организацията за управление на проекта и последващата форма на експлоатация на изградената

³ Решение на Съда на ЕО от 23 април 1991 г., Klaus Hofner и Fritz Elser срещу Macrotron GmbH. Дело C-41/90 http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&lg=en&numdoc=61990J0041, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61990J0041:BG:NOT>
Решение на Съда на ЕО, дело C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze <http://curia.europa.eu/juris/cgi-bin/form.pl?lang=en&Submit=Rechercher&alldocs=alldocs&docj+docj+docop=docop&docor=docor&docjo=docjo&numaff=C-222/04&datefs=&nomusueldomaine=&mots=&resmax=100>

инфраструктура, предложени от бенефициента, и изпраща необходимата информация на ЕК.

Бенефициентът ще осъществява предварителен и последващ контрол за спазването на правилата и процедурите по държавните помощи в ЕС и в Република България при изпълнението на проекта, включително при избор на изпълнители на отделните дейности и възлагане на експлоатацията на изградените обекти.

Бенефициентът по настоящата схема за предоставяне на БФП, орган на публичната власт, е задължен да спазва законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допусне средствата, получени по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или активите, придобити при изпълнение на проекта, да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на режима на държавни помощи.

Бенефициентът е длъжен да спазва разпоредбите на действащото законодателство за предоставяне на държавни помощи както при изпълнението на проекта, финансиран чрез оперативната програма, така и при определянето на оператор на инвестицията. Определянето на оператор, който да извършва дейности по последваща експлоатация на изградените съоръжения, трябва да се извърши при спазване на европейските и национални нормативни актове в областта на държавните помощи. В допълнение бенефициентът е длъжен предварително да уведоми ДО за начина/условията на определяне на оператор на инвестицията по договора за безвъзмездна финансова помощ. В тази връзка и с цел успешно изпълнение на проекта и осигуряване на устойчивост на инвестицията, **проектното предложение следва да посочва начина на управление и експлоатация на изградената инфраструктура като при описанието на институционалната структура за изпълнение на проекта и експлоатацията на активите бенефициентът следва ясно да демонстрира, че са спазени разпоредбите на законодателството в областта на държавните помощи и че не се допуска свръхкомпенсация на оператора.**

Кандидатът по настоящата схема може да получи информация относно законодателството в областта на държавните помощи и конкретно за изпълнението на произтичащите от него задължения от отдел „Държавни помощи“ на Министерството на финансите и на следния електронен адрес: www.stateaid-bg.com.

В случай че УО установи нарушения и неправомерно отпускане на държавни помощи от страна на бенефициента, УО ще уведоми компетентните органи. Неправомерно отпускане на държавни помощи от страна на бенефициента може да доведе до прекратяване на финансирането на проекта и до възстановяване на вече изплатени суми, заедно с другите законоустановени последици.

Възстановяването на неправомерно предоставена помощ се извършва по реда на раздел V от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи, приет с ПМС № 61 от 20.03.2007 г., обн. ДВ. бр.26 от 27 март 2007 г., изм. ДВ. Бр. 3 от 12 януари 2010 г., съгласно който решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Когато с решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на сумата, която трябва да се възстанови, администраторът на помощ издава допълнително и акт за установяване на публично вземане по реда на чл. 166, ал. 2 и 3 от ДОПК. Не се разрешава предоставяне на нова държавна помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ и не е възстановило изцяло неправомерно получената държавна помощ.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите ДНФ № 7 от 22.12.2010 г. относно отписване и възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, съфинансирани от Структурните и Кохезионния

фондове на Европейския съюз във връзка с регистрирани от Управляващия орган нередности (Приложение И към Изискванията за кандидатстване).

4.4. Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

4.4.1. Продължителност

Планираната продължителност на проекта **не следва да надвишава 24 месеца.**

Бенефициентът трябва да предвиди в продължителността на проекта процедури като подготовка и одобрение на техническа документация, издаване на необходимите разрешителни, процедура за възлагане на обществени поръчки, необходимо време за изпълнение, отчетност, окончателно разплащане от конкретния бенефициент към всички изпълнители, изготвяне на одит, окончателен технически доклад и финансов отчет.

4.4.2. Териториален обхват

Интервенциите по настоящата схема могат да се осъществяват на цялата територия на Република България, но само в рамките на общини, попадащи в така наречените „бели райони” и „сиви райони” съгласно класификацията на Европейската комисия в „Насоките на Общността за прилагане на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококоловови мрежи” и при спазване на условията, заложиени в тях.

4.4.3. Допустими дейности за финансиране

Допустими дейности за финансиране по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са:

- Изграждане на ширококоловови връзки към градските периферии и по-слабо урбанизирани територии и селски райони;
- Развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена инфраструктура.

ВАЖНО!

Дейностите за изграждане на инфраструктурата трябва задължително да бъдат извършвани върху общинска/държавна недвижима собственост и/или върху терени с учредено право на строеж в полза на конкретния бенефициент.

В случай че проектното предложение предвижда интервенции в „сиви райони”, те следва да бъдат подкрепени с подробен анализ и категорични данни, доказващи, че е необходима държавна намеса и че с нея не се нарушава конкуренцията.

При разработването на проектното предложение конкретният бенефициент задължително трябва да предвиди в изпълнението на проекта дейности за:

- **Организация и управление на проекта** – кандидатът е пряко отговорен за управлението на проекта и осигуряване качествено изпълнение на заложените дейности. Той следва да предвиди достатъчно механизми за вътрешна оценка и контрол, както и за мониторинг на напредъка и предприемането на корективни мерки при необходимост. Бенефициентът задължително назначава екип, който може да включва и лица, работещи по служебно правоотношение в администрацията на общината, както и други физически лица. Ръководителят и членовете на екипа на проекта следва да отговарят на изискванията на ПМС № 194 от 13 август 2007 г. за управление на изпълнението на инфраструктурни проекти, финансирани със средства от ЕС. Бенефициентът следва да определи

ръководителя и екипа на проекта по реда на ЗОП/НВМОП. Когато същите са служители на бенефициента и са определени по реда на ПМС №194/2007 г. (на трудово или служебно правоотношение) той има право да сключва договори по чл. 2, ал. 2, т. 2 от НВМОП с тях за дейности, които не попадат в длъжностните им характеристики.

- **Одит на проекта** – одитът на проекта трябва да бъде извършен от регистриран одитор, член на Института на дипломираните експерт-счетоводители или от фирма за одит, като докладът за фактически констатации трябва да бъде приложен към окончателния финансов отчет на проекта;
- **Дейности за разпространение на информация и публичност** – съгласно чл. 6 от Общите условия към финансираните по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и Насоките за осъществяване на мерките за информация и публичност, изготвени от Управляващия орган (**Приложение 3** към Изискванията за кандидатстване). С оглед осигуряване публичността и информирането на обществеността относно финансовия принос на ЕС за реализацията на проекта е необходимо проектното предложение да предвижда пресконференция/конференция/кръгла маса по повод стартирането на проекта, както и подобно събитие при приключване на проекта за оповестяване резултатите от реализацията му.

ВАЖНО!

1. Конкретният бенефициент трябва да предвиди строителен надзор от лицензирана фирма-консултант съгласно чл.168, ал.2 от ЗУТ за проектите, включващи строежи от първа до четвърта категория.

2. Проектното предложение трябва да бъде съобразено с Националната стратегия за развитие на широколентовия достъп в Република България и да допринася за постигане на целите ѝ. За потвърждение на това обстоятелство конкретният бенефициент трябва да представи заедно с предложението извадка от Националната стратегия, заверена с печат на бенефициента и текст „вярно с оригинала”.

3. Дейностите за изграждане на инфраструктурата трябва да бъдат съобразени с изискванията на националното и европейско законодателство за опазване на околната среда. В тази връзка конкретният бенефициент следва да предвиди в проектното предложение дейности по уведомяване на компетентните органи (РИОСВ или МОСВ) за инвестиционното намерение с цел получаване на становище за необходимостта от ОВОС както и достатъчно време в графика за изпълнение на проекта за извършване на ОВОС, ако компетентните органи преценят, че е необходимо.

4.4.4. Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ

- Дейности/интервенции върху инфраструктура частна собственост;
- Дейности, свързани с политически партии;
- Благотворителни дарения;
- Дейности, финансирани от бюджета на други програми на Общността.
- Дейности, извършени в нарушение на правилата за държавни помощи;

ВАЖНО!

Проект, подпомаган по други европейски програми и други донори, както и по национални програми с публично финансиране, не може да бъде едновременно допустим и за финансова помощ по настоящата схема за същите дейности. Следователно конкретният бенефициент, подпомаган по други европейски програми и други донори, както и по национални програми с публично финансиране, може да кандидатства по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ единствено за други, нефинансирани по тези програми, дейности.

4.4.5. Степен на готовност/зрялост на проекта

Конкретният бенефициент задължително представя към проектното предложение следните документи:

1. Подробно пред-инвестиционно проучване

Предпроектно проучване, което включва изследване и описание на обхвата на проекта, както и районите на интервенция, технологично проучване за избор на оптимална технология, включително изследване на алтернативни технологии, технико-икономическа обосновка за определяне на икономическата целесъобразност и ефективност на инвестиционното намерение, в т.ч. за избор на подходящ негов вариант, обосновка на социалната целесъобразност и ефективност на проекта.

Прединвестиционното проучване трябва да съдържа подробен анализ на търсенето, базиран на реални проучвания за потенциалните потребители и проведени анкети, като анкетните карти за провеждането им трябва да включват насочваща информация за потенциалните електронни услуги, които гражданите биха могли да използват при осигуряването на ширококолов достъп в техните населени места. Задължителна част от проучването е анализът на вече съществуващата ИКТ инфраструктура, включително изработването на карта на тази инфраструктура. Представената информация следва да покаже, че няма да се изгражда инфраструктура при вече съществуваща такава и че за резултата от инвестицията ще има достатъчно търсене.

Пред-инвестиционното проучване трябва да разглежда вариантни решения (сценарии) и да докаже целесъобразността на препоръчаната опция/опции (в случай че са възможни и доказано целесъобразни повече от едно решения). Препоръчаните алтернативи следва да бъдат технологично неутрални и да осигуряват съвместимост на предложените технологии със съществуващата мрежа. Следва да се представи какви резултати ще бъдат постигнати, както и прогнозните тенденции по отношение на търсенето. Анализът следва да докаже наличието на достатъчно търсене за крайния продукт на планираната инвестиция.

При извършването на анализа трябва да се имат предвид правната и институционална рамка, в която проектът ще се изпълнява и в която ще бъде експлоатирана изградената инфраструктура и да се докаже, че няма да има свръхкомпенсация за оператора/операторите на инвестицията.

2. Анализ разходи и ползи на препоръчаните алтернативи

Анализът разходи-ползи трябва да се съобрази с насоките на ЕК за изготвяне на анализ разходи-ползи (Ръководство за анализ на инвестиционни проекти по разходи-ползи и Указания към методиката за изготвяне на анализ разходи-ползи, (Работен документ 4), издадени от Генерална дирекция „Регионална политика“ на ЕК, публикувани на интернет страницата <http://www.eufunds.bg>), и „България-Общи указания за анализа на разходите и ползите за проекти, подкрепяни от Кохезионния фонд и ЕФРР в периода 2007-2013 г.“ приети с Решение на МС от 17.06.2009 г..

Предназначението на анализа на разходите и ползите е да идентифицира и даде финансово изражение на всички възможни въздействия (финансово, икономическо, социално, екологично и др.), с цел определяне на разходите и ползите от проекта. Разходите и ползите се оценяват диференциално, като се разглежда разликата между

сценария, включващ изпълнението на проекта, и алтернативен сценарий, при който проектът не се изпълнява. Основната цел на анализа е да докаже че, в рамките на целите на регионалната политика на ЕС, проектът едновременно е целесъобразен от икономическа гледна точка (нетна икономическа настояща стойност > 0) и се нуждае от финансов принос от Фондовете, за да бъде финансово изпълним (финансова нетна настояща стойност без финансов принос от Фондовете < 0).

В рамките на анализа на разходите и ползите следва да бъде определен финансовият дефицит по проекта (разликата между текущата стойност на инвестиционните разходи и текущата стойност на нетните приходи от инвестицията). На базата на финансовия дефицит се изчислява размерът на БФП като процент от допустимите разходи.

При анализа на устойчивостта на инвестицията следва да се имат предвид източниците на финансиране на частта от инвестиционните разходи (допустими или недопустими), които няма да бъдат финансирани от ОПРР. Анализът трябва да е съобразен с цената на капитала, който ще се използва и да се основава на реалистични данни и достоверна информация за наличното и привлеченото финансиране.

Финансовите прогнози следва да покажат **финансовата устойчивост на проекта, което означава наличието на положителен кумулативен паричен поток за всяка година от времевия хоризонт**. Допустимо е наличие на временен недостиг на средства в отделни години от времевия хоризонт, който може да се покрива с оборотен кредит или субсидии от страна на общината или държавата. В този случай следва да се представят доказателства за възможност за осигуряване на такива източници за финансиране на временния недостиг.

Следва да се има предвид, че при оценката на проектното предложение ще се обърне особено внимание на способността на кандидата да гарантира, че изградената телекомуникационна инфраструктура ще бъде самоиздържаща се след края на проекта и че приходите, генерирани при нейната експлоатация и евентуални компенсации и субсидии от страна на държавата ще бъдат достатъчни, за да гарантират покриване на експлоатационните разходи, разходите за поддръжка, необходимите последващи разходи за подмяна на активите през целия времеви хоризонт, както и обслужването на заемите, ако се предвиждат такива за финансиране на проекта.

Същевременно, друг важен елемент на финансовия анализ е гарантирането на „социална поносимост“ на изградената инфраструктура, т.е. цената на услугата следва да бъде на социално приемливо ниво.

На електронен носител трябва да се представят всички таблици и изчисления, включени в анализа разходи-ползи във формат Excel, позволяващ да се проследи логиката на направените изчисления.

Представената информация (като отделни таблици в рамките на един електронен файл във формат Excel и като отделни подточки от текстовата част на анализа следва да съдържа най-малко следните раздели:

- Общи допускания с базовите входни параметри, които се използват във финансовия и икономическия анализ, като източниците на тези допускания следва да бъдат ясно указани;
- Резултати от анализа на търсенето;
- Детайлна разбивка на инвестиционните разходи по проекта (включително използвана валута, единична стойност, количество, обща стойност без и със ДДС);
- Подробна разбивка на оперативните разходи и приходи във вариантите „без проект“ и „със проект“, които да се основават на действителна и доказуема информация;
- Финансов анализ, базиран на прилагането на инкрементален подход: изчисляване на показателите FNPV/C, FIRR/C, FNPV/K, FIRR/K, нивото на финансовия дефицит ;
- Финансова устойчивост на проекта през годините на неговото изпълнение;
- Източници на финансиране

- Амортизационен план на кредита, ако е предвидено заемно финансиране;
- Икономически анализ: фискални и ценови корекции, остойността на ползите от проекта, изчисляване на показателите ENPV, EIRR и BCR;
- Анализ на чувствителността,
- Анализ на риска.

4.5. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на „допустимите разходи“. Единичните стойности на допустимите разходи трябва да се базират на нормативно определени размери или на реални пазарни цени.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

- правилата, описани в *Регламент (ЕО) №1080/2006г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999г., *Регламент (ЕО) №1083/2006г.* на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г.,
- ПМС №62/ 21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г., и
- ПМС №245/ 09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

За да се считат за допустими разходите трябва:

- 1) да са необходими за изпълнението на проекта, да са заложи в договора и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства;
- 2) да са действително извършени и да бъдат отчетени въз основа на първични счетоводни документи или други документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно националното законодателство;
- 3) да са действително платени и отчетени през периода за допустимост на разходите по чл.3 от ПМС №245/ 09.10.2007 г.;
- 4) да са отразени в счетоводната и данъчна документация на конкретния бенефициент и да могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
- 5) да могат да се установят и проверят, и да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи;
- 6) да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети;
- 7) да са извършени за дейности по Оперативната програма в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
- 8) разходите, свързани с изпълнението на договори за доставка на стоки, предоставяне на услуги и строителство са допустими, ако договорите са сключени при спазване изискванията на националното законодателство за възлагане на обществени поръчки.

Период на допустимост на разходите:

Общият период на допустимост на разходите по Оперативната програма се определя съгласно чл.3, ал.1 от ПМС №62/ 21.03.2007 г. и чл.3 от ПМС №245/09.10.2007 г., а именно от 01.01.2007 г. до 31.12.2015 г.

Преки допустими разходи:

Тук влизат разходите, които са пряко свързани с проекта и без тях неговото осъществяване е невъзможно. Преките допустими разходи съгласно ПМС №245/ 09.10.2007 г. са свързани с изпълнението на дейностите по сключени договори, обобщени в следните основни групи:

- разходи, свързани със заснемания, идейни, технически и работни проекти и с оценка на съответствието на проектите, съгл. чл.142, ал.4 от Закона за устройство на територията **в размер до 3% от стойността на строителните и монтажните работи, финансирани с безвъзмездна финансова помощ по проекта;**
- разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;
- разходи, свързани с подготовката на документация за участие в процедура за възлагане на обществени поръчки и за провеждане на процедурите за избор на изпълнители в съответствие с националното законодателство в тази област – **не следва да надвишават общо сумата от 15 000 лева без ДДС;**
- разходи за подготовка на строителната площадка (разрушаване на съществуващи строежи или на части от тях, разчистване на строителната площадка, вертикална планировка);
- разходи за изграждане, реконструкция, ремонт и рехабилитация на телекомуникационна инфраструктура и инфраструктура за широколентов достъп до интернет по съвременни технологии - изграждане на пасивна инфраструктура, полагане на тръби, изтегляне на оптичен кабел, направа на муфи, довеждане на кабела до съответна точка на присъствие (POP point of present) в населените места или изграждане на мачти крепежни съоръжения за външните устройства на радиорелейни линии или други безжични комуникационни преносни съоръжения, изграждане на технологични помещения с подходящо електрозахранване и климатизация за включване на телекомуникационни мощности за достъп; изграждане, въвеждане в редовна експлоатация на активно оборудване за достъп и др.;
- разходи за строителни и монтажни работи за обновяване, преустройство, реконструкция и всички видове ремонт на сгради **в рамките на конкретно технологично помещение**, обслужващо функционирането и поддръжката на телекомуникационната инфраструктура: ремонт и възстановяване на конструкцията, подмяна или ремонт на електрически, отоплителни, климатични, пожароизвестителни, телекомуникационни инсталации в сгради, довършителни работи и други специфични дейности в зависимост от предназначението на помещението.
- разходи за доставка и монтаж на съоръжения и оборудване, които трябва да се инсталират за постоянно ползване на мястото на изпълнение на проекта;
- разходи за авторски и строителен надзор **в размер до 3% от стойността на строителните и монтажните работи, финансирани с безвъзмездна финансова помощ по проекта;**
- разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация (присъединяване към външната електрическа, водопроводна, канализационна, топлофикационна, телекомуникационна система и газоразпределителна мрежа);
- непредвидени разходи за строителство – **в размер до 10% от стойността на**

строителните и монтажните работи, финансирани с безвъзмездна финансова помощ по проекта.

- разходи за закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и нематериални активи;
- разходи за услуги, които са пряко свързани с проекта, съфинансиран от Оперативната програма, и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като транспорт, наеми, дизайнерски, архитектурни, инженерни, информационно-технологични, консултантски, правни и нотариални, изследвания и експертни, маркетингови, социологически и статистически проучвания, геоложки проучвания, разходи за предпроектни проучвания, разходи за оценка на въздействието върху околната среда, разпространение на информацията, разходи за дейности по информирание и публичност за проекти, съфинансирани по Оперативната програма, поставяне на указателни табели, финансово-счетоводна проверка, одит, застраховки и други услуги;
- разходи за независим финансов одит - в размер до **1% от общия размер на безвъзмездната финансова помощ по проекта, но не следва да надвишават сумата от 100 000 лева.**
- разходи за дейности по информирание и публичност за проекта – не трябва да надвишават **0,5% от стойността на преките допустими разходи по проекта, финансирани с безвъзмездна финансова помощ по проекта;**
- разходи за банкови такси за откриване и обслужване на сметка само в случаите, в които Управляващият орган на Оперативната програма изисква откриването на отделна сметка или сметки за изпълнение на проекта и това изрично е указано в Изискванията за кандидатстване;
- разходи за закупуване на втора употреба съоръжения и оборудване съгласно чл. 8, т. 2 (а) до (г) от ПМС № 245/ 09.10.2007 г.;
- разходи за закупуване на земя и недвижими имоти съгласно на чл. 7, т. 1 и т. 2 от ПМС № 245// 09.10.2007 г.

ВАЖНО!

Процентните съотношения по-горе се изчисляват единствено за общо допустимите разходи, финансирани от БФП по проекта.

Разходите за подготовка на формуляра за кандидатстване не следва да надвишават сумата от 10 000 лв. без ДДС.

ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски
- разходи за командировки (пътни, дневни и квартирни) на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта в страната при положение, че са извършени и отчетени в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;
- разходи за организация и управление, определени в чл. 4, ал. 8 от Постановление № 62 на Министерския съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007 - 2013 г.

Разходите за организация и управление, включващи възнаграждения за лица, пряко ангажирани с управлението и/или изпълнението на проекта, в това число предвидените дължими осигурителни вноски, както и необходимите командировъчни разходи, общо не трябва да надвишават **2 % от стойността на преките допустими разходи по проекта.**

Ръководителят на проекта трябва да отговаря на изискванията на ПМС №194/ 13.08.2007 г. за управление на изпълнението на инфраструктурни проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.⁴

ВАЖНО!

Кандидатът може да включи в екипа по проекта само физически лица.

Разходите за възнаграждения трябва да се отчитат само и единствено в Раздел 1 „Допустими разходи за организация и управление” на бюджета.

Специфични допустими разходи:

Допустим разход е невъзстановим данък добавена стойност, съгласно Указание на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС (**Приложение И** от Изискванията за кандидатстване).

Конкретният бенефициент определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т.2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата схема са предназначени за:
 - извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
 - безвъзмездни доставки, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето.
4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата схема, не е на лице на основание чл.70, ал.1, т.4, 5 от ЗДДС.

4.6. Недопустими разходи

Недопустими разходи по схемата за безвъзмездна финансова помощ са недопустимите разходи съгласно правилата за Структурни фондове на ЕС (Регламент (ЕО) №1080/2006г. на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999г., Регламент (ЕО) №1083/2006г. на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г.), Постановление на Министерски съвет № 62 от 21 март 2007 г., както и ПМС №245/ 09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

Недопустими разходи съгласно разпоредбите на ПМС № 245/09.10.2007 г. са:

1. разходи, за които вече е получавана публична безвъзмездна помощ, дори и частично;
2. разходите, определени за недопустими съгласно чл.4, ал.13 и чл.9, ал.1 на ПМС № 62/ 21.03.2007г.;
3. разходи за закупуване на втора употреба машини, съоръжения и оборудване, с изключение на случаите, когато целите на проекта не биха били постигнати без

⁴ <http://www.bgregio.eu/FCKeditor/UserFiles/File/postanovlenie%20194.rtf> или <http://www.eufunds.bg/docs/%CF%CC%D1%20%B9%20%20194.pdf>.

закупуването на подобно оборудване и при спазване едновременно на следните условия:

- а) продавачът да не ги е закупил с публична безвъзмездна помощ, дори и частично, в периода от последните 7 години преди подаване на проектното предложение;
 - б) цената им да не надвишава пазарната стойност, установена от независим сертифициран оценител или надлежно оторизиран орган към деня на покупката и да е по-малка от разходите за придобиване на подобни нови активи;
 - в) да имат технически характеристики, необходими за изпълнение на проекта, да са в съответствие с приложимите норми и стандарти, да са експлоатационно годни. Това съответствие следва да бъде валидно за целия период на изпълнение на проекта и за срок не по-малък от периода, определен в чл.57 от Регламент (ЕО)1083/2006 г.на Съвета;
 - г) да има одобрение от Управляващия орган за закупуването им;
4. разходи по договори за услуги, доставки и строителство, свързани със следните договори с подизпълнители:
 - договори с подизпълнители, които увеличават разходите за изпълнение на дейността, без да създават добавена стойност;
 - договори с посредници и консултанти, в които плащането е определено като процент от общия разход за дейността, освен ако бенефициентът може да докаже, че плащането се отнася за действително извършената работа или услуга;
 5. разходи за лихви, разносните за финансови транзакции, комисионните и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, и други чисто финансови разходи;
 6. други данъци и такси, с изключение на случаите, предвидени в чл.7, т.3, буква "б" и т.11;
 7. разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
 8. възстановим данък добавена стойност.

Специфични недопустими разходи по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са:

- Разходи за закупуване на машини, съоръжения и оборудване, които не са предназначени за целите на проекта.

Направеният от конкретния бенефициент **принос в натура** не представлява действителен разход и **не се счита за допустим**. Този принос няма да бъде зачитан за съфинансиране от страна на конкретния бенефициент по настоящата схема.

ВАЖНО!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

5. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Конкретният бенефициент изготвя и представя **едно проектно предложение** в съответствие с настоящите изисквания за кандидатстване.

Конкретният бенефициент трябва да използва Формуляра за кандидатстване (**Приложение**

А) и съответните приложения към настоящите Изисквания за кандидатстване, публикувани на интернет-страницата на Оперативната програма - www.bgregio.eu.

Проектното предложение се подава в един оригинал и едно копие (съпътстващите документи по т. 5.1.3 по-долу само в един оригинал), както и на електронен носител, на български език. Електронният носител трябва да съдържа цялата документация на проектното предложение - формуляр, декларации по образец, проучвания и др. Всеки документ от проектното предложение трябва да бъде представен като отделен и уникален електронен файл. В случай на противоречие между информацията на електронния и хартиения носител, за вярна се приема тази на хартиения.

За улеснение на обработката на проектното предложение, моля представете оригинала и копие, отпечатани на хартия във формат А4, подвързани отделно (или поставени в класъри с твърди корици) и ясно обозначени като „оригинал” и „копие”. Всеки класъор следва да съдържа опис на приложените документи, включително и на отделните части от техническата документация.

Указаният по-долу набор от документи трябва да бъде опакован надлежно.

5.1. Съдържание на проектното предложение

Проектното предложение съдържа:

- Формуляр за кандидатстване (по образец **Приложение А**)
- Попълнените приложения към настоящите Изисквания за кандидатстване, съгласно списъка по-долу; и
- Съпътстващи документи, които имат за цел да удостоверят определени обстоятелства за кандидата или проектното предложение (посочени по-долу).

5.1.1. Формуляр за кандидатстване

Конкретният бенефициент трябва да използва Формуляра за кандидатстване (**Приложение А**) и съответните приложения към настоящите Изисквания за кандидатстване, публикувани на интернет-страницата на Оперативната програма - www.bgregio.eu.

Формулярът трябва да бъде предоставен попълнен печатно на български език в зададения WORD-формат. Всички страници и задължителни полета на Формуляра за кандидатстване трябва да бъдат попълнени. В случай че дадено поле не е приложимо за проекта, моля посочете „неприложимо”.

Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно, изчерпателно и максимално ясно.

Няма да се приеме Формуляр за кандидатстване, написан (попълнен) на ръка.

5.1.2. Списък на документите, които се прилагат към формуляра за кандидатстване

Към формуляра за кандидатстване се прилага списък на всички документи, включени в проектното предложение. Кандидатът прилага и следните попълнени и подпечатани от него образци (приложения към настоящата покана):

- *Бюджет на проекта*, вкл. на електронен носител (по образец **Приложение Б**).
- *Декларация*, че проектът не е финансиран от национални програми с публично финансиране, европейски програми или други донорски програми (по образец **Приложение В1**);
- *Декларация*, че одобрената алтернатива за изпълнение на инвестицията за всеки конкретен район ще бъде технологично неутрална, ще предоставя равни права за достъп на всички оператори и ще отговаря на изискванията на европейското и националното законодателство за опазване на околната среда (по образец

Приложение В2).

- *Автобиография на ръководителя на проекта (Приложение Г);*
- *Акт за недвижима собственост или еквивалент (акт за общинска/държавна собственост) – копие, заверено с подпис, печат на собственика и текст „Вярно с оригинала”*
- *Договор за наем (ако е приложимо) за период, не по-малък от 8 години – копие, заверено с печат на кандидата и текст „Вярно с оригинала”. Договорът трябва да бъде нотариално заверен и вписан в имотния регистър, съгласно чл. 237 от Закона за задълженията и договорите;*
- *Нотариален акт за учредяване на право на ползване на недвижимия имот от собственика, в който той декларира, че е запознат и съгласен да предостави имота/сградата на разположение за изпълнение на целите на проекта, включително ако е предвиден ремонт (ако е приложимо) – нотариално заверено копие.*
- *Документ за учредено право на строеж в полза на конкретния бенефициент (ако е приложимо) – копие, заверено с подпис, печат на собственика и текст „Вярно с оригинала”*
- *Декларация/решение от страна на собственика на сградата/имота или Решение на Общинския съвет (в случай, че сградният фонд/имотът е общинска собственост), с което се декларира, че предназначението на сградата/помещенията/имотът, обект на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период в съответствие с този заложен в „Насоките на Общността за прилагане на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи”, но не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта - копие, заверено с подпис, печат на собственика и текст „Вярно с оригинала”*
- *Декларации на Конкретния бенефициент и на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, че:*
 - *се осигурява собственият принос на кандидата по проекта,*
 - *предназначението на обектите на интервенция по проекта няма да бъде променяно и създадената по проекта услуга ще бъде поддържана за период в съответствие с този заложен в „Насоките на Общността за прилагане на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи”, но не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта;*
 - *предназначението на закупените по проекта машини, съоръжения, оборудване, нематериални активи няма да бъде променяно за период в съответствие с този заложен в „Насоките на Общността за прилагане на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи”, но не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта;*
- *Споразумения за сътрудничество между ИА ЕСМИС и кметовете на общините, на чиято територия ще се изгражда инфраструктурата - копия, заверени с подпис, печат на кандидата и текст „Вярно с оригинала”.*

5.1.3. Съпътстващи документи

Към формуляра за кандидатстване се прилагат и изброените по-долу съпътстващи документи, които представят подробно кандидата и данните, представени във формуляра за кандидатстване. Документите се представят на български език на хартиен и електронен носител, а документите по точка 1 и 2 и на английски език на електронен носител.

1. *Подробно предпроектно проучване*
2. *Анализ разходи и ползи*

3. Документи, указващи начина за финансиране на разходите (едно или повече от посочените в т. 3.2. по-горе документи), които няма да се финансират с безвъзмездна финансова помощ по ОПРР) – копие на оригиналния документ, заверен с подпис и печат на конкретния бенефициент и гриф „Вярно с оригинала”

4. Други разрешителни или документи, свързани с инвестиционното намерение и демонстриращи неговата степен на готовност.

5.2. Как и къде се изпраща проектното предложение

Крайният срок за подаване на проектните предложения е **19 април 2012 г., 16:00 ч местно време.**

Попълненият формуляр за кандидатстване със съответните приложения трябва да бъде получен в запечатан плик или кашон с препоръчана поща, по куриер или да бъдат доставени на ръка на следния адрес:

**гр. София поч. код 1202, ул. “Св. св. Кирил и Методий” № 17-19,
Министерство на регионалното развитие и благоустройството,
Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,
Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”.**

При получаване на попълнения формуляр за кандидатстване със съответните приложения към него на лицето, подало проектното предложение, се издава разписка с подпис и дата.

На плика, съдържащ целия пакет за кандидатстване, трябва да бъде написано следното:

ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ – ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ

Бюджетна линия: BG161PO001/2.2-01/2011

Име на Приоритетна ос: 2. „Регионална и местна достъпност”

Име на Операция: 2.2. „Информационна и комуникационна мрежа”

Име на схемата: „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”

Пълното име на конкретния бенефициент:

Наименование на проектното предложение:.....

БУЛСТАТ на конкретния бенефициент:

ВАЖНО!

При получаване на пакета документи, формулярът за кандидатстване се регистрира. Полученият регистрационен номер се използва при последваща кореспонденция с конкретния бенефициент във връзка с проекта.

5.3. Допълнителна информация и разяснения

Кандидатът по настоящата схема може да иска разяснения във връзка с попълването на формуляра за кандидатстване или във връзка с други въпроси, касаещи процедурата за директно предоставяне на БФП като изпраща въпроси по електронна поща на адрес oprdr@mrrb.government.bg. Въпросите се задават **не по-късно от 21 дни преди крайния срок за получаване на проектното предложение**, като ясно се посочва номерът на бюджетната линия на схемата за безвъзмездна помощ. Отговорите на зададените въпроси

се публикуват в рубриката „Въпроси-отговори“ на интернет-страницата на Оперативната програма, www.bgregio.eu, не по-късно от 15 дни преди крайния срок за получаване на проектното предложение.

Публикуваните отговори представляват официално становище на Управляващия орган и трябва да бъдат взимани под внимание от конкретния бенефициент при изготвяне на документацията за кандидастване.

Преди официалното подаване на проектното предложение, по желание на бенефициента могат да бъдат проведени допълнителни консултации във връзка с изготвяне и окомплектоване на документацията.

Въпросите и отговорите се предоставят и на Оценителната комисия и се вземат предвид при осъществяване на оценката.

5.4. Оценка на проектното предложение

Проектното предложение се оценява съответствие с критериите за оценка в таблицата по-долу.

В случай на установени неточности и непълноти при оценката на проектното предложение, то може да бъде връщано на бенефициента по реда на чл. 34, ал. 6 от ПМС № 121/2007. В процеса на оценката, от бенефициента може да се изискват допълнителни документи и разяснения, както и да се изисква изменение на някои аспекти от представеното проектно предложение.

В хода на оценката, при необходимост може да бъде изискана допълнителна информация от компетентни органи във връзка с оценката на проектното предложение или отделни негови аспекти. Кореспонденцията в тази връзка се изпраща за информация и до бенефициента.

Ако кандидатът не представи изисканата информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

По преценка на оценяващия екип може да бъде организирана консултативна среща за разясняване на възникнали въпроси. В случай, че бенефициентът откаже да въведе поисканите промени и/или в представените документи не е отразил правилно коментарите, проектното предложение може да бъде отхвърлено. Ще бъде проверявано дали параметрите на инвестиционния проект съответстват на първоначално представените параметри. При съществено разминаване в информацията, представена в предварителните консултации и в подаденото проектно предложение, проектът може да бъде отхвърлен.

Оценката се документира чрез попълването на оценителна таблица, включваща следните критерии:

№	Критерий	Да	Не
1.	Формулярът за кандидатстване е попълнен и представен в указания формат и е надлежно подписан и подпечатан		
2.	Кандидатът е попълнил и представил всички изискуеми документи по образците, приложени към поканата за кандидатстване и съгласно изискванията за тяхното изготвяне, определени в поканата /изискванията за кандидатстване		
3.	Кандидатът е допустим бенефициент по процедурата		
4.	Проектът се предвижда да бъде осъществен в съответствие с посочения териториален обхват за операцията/ конкретната схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ		

5.	Исканото финансиране (БФП) е в указаните граници съгласно изискванията за кандидатстване		
6.	Продължителността на проекта е в указаните граници, съгласно изискванията за кандидатстване		
7.	Обхватът на предвидените за финансиране от БФП дейности по проекта е съобразен с допустимите дейности по конкретната схема		
8.	Исканата БФП ще финансира само допустими разходи съгласно изискванията за кандидатстване		
9.	Проектното предложение е в съответствие с Националната стратегия за развитие на широколентовия достъп в Република България и/или с други национални и европейски стратегически документи		
10.	Проектът допринася за постигането на целите на операцията и на конкретните цели, определени в изискванията за кандидатстване и на целите на оперативната програма		
11.	Проектът е в съответствие с хоризонталните политики на ЕО (насърчава се равнопоставеността и социалното включване, устойчивото развитие и опазването на околната среда, създава се добавена стойност, използват се иновативни подходи)		
12.	Индикаторите за мониторинг на изпълнението и резултатите, заложи в проекта, са ясно дефинирани и остойностени и са съобразени с изискванията за кандидатстване		
13.	Целевите групи на проекта са ясно дефинирани		
14.	Фазите на проекта са ясно и правилно идентифицирани и графикът за изпълнение е разумен		
15.	Съдържанието на предпроектното проучване отговаря на обхвата, посочен в изискванията за кандидатстване		
16.	В предпроектното проучване са взети пред вид пазарното и технологично развитие, бъдещото търсене и ограниченията в капацитета, специфичното местоположение и конкуренцията, местните условия, националните изисквания, рискът за околната среда и т.н.		
17.	Препоръчаните алтернативи са технологично неутрални и осигуряват съвместимост на предложените технологии със съществуващата мрежа.		
18.	Препоръчаната алтернатива/алтернативи (в случай на повече от едно целесъобразни алтернативни решения) е най-подходяща от разгледаните варианти по отношение на техническите ограничения и рисковете, които могат да окажат влияние върху проекта или да застрашат успеха му		
19.	Анализът на разходите и ползите е разработен в съответствие с изискванията за кандидатстване		
20.	Анализът на разходите и ползите доказва, че проектът е целесъобразен от икономическа гледна точка (нетна икономическа настояща стойност > 0)		

21.	Изчисленията в анализа на разходите и ползите са добре обосновани и правилни, използвани са подходящи допускания, данни и методология (обхват на анализа, варианти, ползи, взети под внимание и тяхното остойностяване)		
22.	Направен е коректен анализ на риска, който е отразен в анализа на разходите и ползите и в непредвидените разходи		
23.	Преките и непреките икономически влияния са правилно оценени като са използвани подходящи цени, методология за прогнозиране и сценарии за растеж		
24.	Анализът на разходите и ползите се базира на адекватен анализ на пазара и търсенето като е използвана подходяща методология за прогнозиране, вкл. макроикономически сценарии, засегнато население, подходящи индикатори за въздействие върху околната среда и замърсители, здравни рискове, спестявания в потреблението и алтернативни схеми, социална поносимост на тарифите и прилагане на принципа „замърсителят плаща“		
25.	Представеният финансов анализ демонстрира финансовата устойчивост на инвестицията, включително осигурява достатъчно средства за необходими реинвестиции през целия референтен период		
26.	Избраната схема на финансиране и обосновката за размера на помощта е подходяща и адекватна		
27.	Предвиденият принос на ЕС съответства на резултатите от финансовия анализ и на правилата, определени в чл. 55 и чл. 56 на Регламент на Съвета (ЕО) 1083/2006 и неговите изменения		
28.	Разходите, които се иска да бъдат възстановени по проекта, не са предмет на финансиране от друг проект, програма или схема, финансирана от публични средства, средства от националния бюджет и/или бюджета на ЕО		
29.	Бюджетът на проекта е подробно и ясно разписан и е в съответствие със заложените дейности		
30.	Обектите на интервенция са върху общинска/държавна недвижима собственост или върху терени с учредено право на строеж в полза на конкретния бенефициент.		
31.	Предназначението на обектите на интервенции няма да бъде променяно за период в съответствие с този, заложен в „Насоките на Общността за прилагане на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи“, но не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта.		
32.	Конкретният бенефициент е осигурил източник/ци на финансиране за разходите по проекта, които не се покриват от безвъзмездната финансова помощ по оперативната програма, включително за собствено участие		
33.	Конкретният бенефициент е предвидил организационна структура/звено за управление на проекта, в съответствие с изискванията, посочени в поканата за кандидатстване, и е предвидил механизми, позволяващи мониторинг и текущ контрол на изпълнението на проекта и своевременното предприемане на корективни мерки		

34.	Конкретният бенефициент е предвидил дейности по извършване на независим одит на проекта		
35.	Предвидени са дейности за информация и публичност, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1828/2006		
36.	Предвидени са дейности по уведомяване на компетентните органи (РИОСВ или МОСВ) за инвестиционното намерение с цел получаване на становище за необходимостта от ОВОС както и достатъчно време в графика за изпълнение на проекта за извършване на ОВОС, ако компетентните органи преценят, че е необходимо.		

В резултат от оценката на проектното предложение Управляващият орган си запазва правото да отстрани заложените от кандидата дейности по препоръка на оценителната комисия в случаите, когато те са свързани с недопустими или необосновани разходи. Управляващият орган си запазва правото да намали проектобюджета по препоръка на оценителната комисия, в случаите, в които разходите са недопустими или не отговарят на пазарната им стойност, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи.

ВАЖНО!

СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ОЦЕНКАТА ОЦЕНИТЕЛНАТА КОМИСИЯ ЩЕ УВЕДОМИ КОНКРЕТНИЯ БЕНЕФИЦИЕНТ КАТО ПУБЛИКУВА НА ИНТЕРНЕТ-СТРАНИЦАТА НА ОПРР – WWW.BGREGIO.EU РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЦЕНКАТА

КОНКРЕТНИЯТ БЕНЕФИЦИЕНТ МОЖЕ ДА ПОДАДЕ ПИСМЕНИ ВЪЗРАЖЕНИЯ СРЕЩУ ОТХВЪРЛЯНЕТО НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ПРЕД ОЦЕНИТЕЛНАТА КОМИСИЯ ЧРЕЗ РЪКОВОДИТЕЛЯ НА УО НА ОПРР В СРОК ДО 5 РАБОТНИ ДНИ ОТ ДАТАТА НА ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА.

5.5. Уведомяване относно решението на Управляващия орган

В срок до 10 работни дни след получаването на доклада на оценителната комисия, ръководителят на УО взема мотивирано решение за одобряване на оценителния доклад и предоставяне или непредоставяне на безвъзмездна финансова помощ по предложението проект, връщане на оценителния доклад за преразглеждане включително и мотивите за това, или отхвърляне на оценителния доклад и прекратяване на процедурата, както и основанията за това.

Проектът ще се смята за окончателно одобрен само след получаване на положително решение на Европейската комисия по нотификацията за държавна помощ, с което се разрешава отпускане на помощта. В случай на решение от страна на ЕК, че безвъзмездната помощ по настоящата схема е недопустима, няма да бъде сключен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и проектното предложение няма да бъде финансирано.

Конкретният бенефициент ще бъде уведомен писмено за решението на Управляващия орган във връзка с проектното предложение в срок от 15 работни дни от вземане на решението.

5.6. Процедура за сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

След получаване на решение на Европейската комисия по нотификацията за държавна помощ, с което се разрешава отпускане на помощта конкретният бенефициент ще бъде поканен да сключи договор за изпълнението на проекта. Договорът ще бъде сключен в съответствие с Решението на ЕК и при условията, посочени в него.

Правата и задълженията, които възникват за конкретния бенефициент, са описани в приложения стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – специални и общи условия (**Приложения Е1 и Е2**).

5.7.1. Специфични условия за изпълнението на проектите

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг допустим счетоводен документ) могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Конкретният бенефициент е задължен да докладва и отчита изпълнението на дейностите по проектното предложение в съответните отчетни форми/формати и документи.

Конкретният бенефициент е задължен да осигури директен достъп на представители на Управляващия орган и и/или други одитиращи институции да извършат проверка на място на резултатите от изпълнението на проектите.

Конкретният бенефициент трябва да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща и адекватна електронна система. Конкретният бенефициент се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на проекта като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи.

В съответствие с Указания на Министъра на финансите (№91-00-502/27.08.2007 г.) относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС №62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. ПМС №62/21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност“ и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Конкретният бенефициент ще следва Указанията на Министъра на Финансите за определянето на ДДС като възстановим и като невъзстановим (допустим разход), за оформянето на Искането за плащане, за документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията (**Приложение И** към настоящите Изисквания) във връзка с получаване на средства от Управляващия орган.

5.7.2. Окончателен размер на финансирането, предоставено от Договарящия орган

Общата сума, която Договарящият орган ще изплати на конкретния бенефициент, не може да надвишава максималния размер на помощта. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по договора е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи, извършени от конкретния бенефициент. Недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

5.7.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако конкретният бенефициент не може да изпълни дейностите, заложи в договора, Договарящият орган има правото да спре плащанията цялостно или частично, в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на конкретния бенефициент.

5.7.4. Промени в договора и бюджета

Изменение на договора за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс (допълнително споразумение) към договора по взаимно съгласие на страните. Анексът към договора не може да нарушава равното третиране на бенефициентите.

Процедура по сключване на анекс към подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР се провежда в следните случаи:

- Промяна на срока за изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ.
- Промяна в правно-организационната форма на бенефициента;
- Промяна в договорените дейности по проекта, която води до въвеждане на нови дейности/нови бюджетни пера. Освен в случаите на непреодолима сила, въвеждането на нови дейности е недопустимо за финансиране по безвъзмездна финансова помощ и следва да се отрази като собствен принос на бенефициента по бюджета на проекта;
- Намаляване размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по договора в резултат на констатирано от страна на ДО двойно финансиране на дейности/обекти на интервенция или част от дейности по проекта
- Намаляване размера на безвъзмездната финансова помощ по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с повече от 15 %, но не по-малко от 500 000 лв. в резултат на проведени от бенефициенти процедури за възлагане на обществени поръчки. В този случай допълнителното споразумение следва да се сключи задължително преди подаване на искане за авансово плащане.

В останалите случаи Управляващият орган провежда кореспонденция с бенефициента, събира необходимите доказателства и одобрява или отхвърля писмено исканата промяна.

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и /или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има нормативно определен лимит.

5.7.5. Плащания

Плащанията от Договарящият орган към конкретния бенефициент ще се извършват във формата на авансово, междинно/ междинни и окончателно плащания.

Авансовото плащане е до 35% от стойността на безвъзмездната финансова помощ за инфраструктурни проекти.

Авансовото плащане се извършва след представяне на искане за плащане по образец с включени приложения към него на следните документи:.

- копие на подписания от двете страни договор /Бенефициент и Договарящ орган/;
- копие от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за инфраструктурен проект по дейности за строителство или доставка с включена клауза за авансово плащане;
- копие от Удостоверение за регистрация по чл. 104 от ЗДДС, заверено „вярно с оригинала” (ако е приложимо);

Междинно/междинни и окончателно плащания се извършват на базата на действително извършени разходи и след представяне на междинен/междинни и окончателен финансов отчет.

5.7.6. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати

Съгласно правилата на Регламент (ЕО) 1083/2006 г. (чл. 60(b)) и 1826/2006 г. (чл. 13(2)), Договарящият орган или упълномощените от него лица трябва да извършват проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти на проектите. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени за възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложи по проектите.

5.7.7. Отчитане на проектите

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане.

Бенефициентът е задължен да пази цялата документация по проекта за срок от три години след приключване на Оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета № 1083/2006 г.

След приключване на дейностите по проекта, бенефициентът е задължен да изготви и представи на съответния Регионален отдел **окончателен доклад, попълнен по образец на Договарящия орган**, относно изпълнението и постигнатите резултати. В доклада се посочва постигането на резултатите и целите на съответния проект чрез предварително зададените индикатори, както и се отчита реалното изпълнение на заложените стойности на индикаторите. Докладът трябва да описва и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на съответния проект, как тези проблеми са били решени, както и какви са били причините те да не бъдат преодолени. В случай, че не са постигнати резултатите от проекта или предварително зададените стойности на индикаторите, трябва да бъде представено подробно обяснение за причините.

Бенефициентът трябва да води прецизни и редовни доклади и прозрачни сметки за изпълнението на проекта.

5.7.8. Публичност

Проектът трябва да предвижда мерки за публичност и информираност за популяризиране на получената финансова подкрепа от Оперативна програма „Регионално развитие“ чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в съответствие с правилата на ЕС за комуникация и визуализация, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕО)1828/2006 г. на Комисията и приложение 1 към него и с Насоките за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР (**Приложение 3**).

5.7. Списък на приложенията

Документи за попълване	ПРИЛОЖЕНИЕ А: Формуляр за кандидатстване
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Бюджет на проекта (Таблица 1 - Общи допустими разходи, Таблица 2 - Източници на финансиране, Таблица 3 - Опис на дейностите за публичност на проекта, Таблица 4 – Недопустими разходи).
	ПРИЛОЖЕНИЕ В1: Декларация, че проектът не е финансиран от национални програми с публично финансиране, европейски програми или други донорски програми
	ПРИЛОЖЕНИЕ В2: Декларация за технологична неутралност и съответствие на избраните алтернативи с изискванията на законодателството за опазване на околната среда
	ПРИЛОЖЕНИЕ В3: Декларация за липса на двойно финансиране <i>(представя се при подписване на договор)</i>
	ПРИЛОЖЕНИЕ Г: Формуляр на автобиография на ръководителя на рамковата инвестиционна програма/проектния фиш.
Документи за информация	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-II: Образец на Искане за плащане
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-III: Образец на Междинен/Окончателен доклад (технически)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-IV: Образец на Междинен и Окончателен финансов отчет
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-V: Образец на Декларация за собствен принос
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-VI: Образец на доклад за фактически констатации
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е2: Общи условия към финансираните договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР
	ПРИЛОЖЕНИЕ Ж: Декларация за нередности
	ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-1: Уведомително писмо за осчетоводени нередности
	ПРИЛОЖЕНИЕ Ж-2: Декларация за липса на установени нередности
	ПРИЛОЖЕНИЕ XVII: Указания за съхранение на документите по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г.
	ПРИЛОЖЕНИЕ З: Насоки за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР

	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ И:</p> <p>Указания на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ № 04/26.07.2010 г. относно условията и реда за изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства на Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ № 05/21.10.2010 г. относно сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ № 07/22.12.2010 г. относно отписване и възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДДС № 06/04.04.2008 г. относно реда и начина за предоставяне и отчитане на средства от бенефициент-бюджетни предприятия на Националния фонд от Структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ и тяхното отчитане</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ И-1: Декларация за съгласие за предоставяне на информация във връзка с ДДС от компетентните органи по приходите</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ И-2: Информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ Й-1: Указания за проекти, генериращи приходи</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Й-2: Инструкция от Сертифициращия орган във връзка с проекти, генериращи приходи и прилагането на чл.55 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г.</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ К: Общи насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Регламент (ЕО) 1605/ 2002 и за спазване принципа на безпристрастност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ Л: Методически указания за определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти, съфинансирани по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 -2013</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ М: Указания за попълване на формуляра за кандидатстване</p>